

Lisensfelling av ulv

Norges Jeger- og Fiskerforbund Hedmark ønsker å komme med noen innspill i forbindelse med lisensfelling av ulv i region 5 Hedmark 2024-25. Vi støtter forslaget fra sekretariatet om uttak av reviret Risberget/Ulvåa, i tillegg mener vi det er rom for å ta ut et revir til, vår prioritet er Kynna (grenserevir).

- NJFF Hedmark krever at det blir gitt lisensfellingsskvote som gjør at vi kommer ned på det vedtatte bestandsmålet for ulv i Norge.
- Lisensfellingsområdene legges til de mest belastede områder. Mangenreviret har vært foreslått tatt ut av nemndene i flere omganger, men blitt stoppet i siste øyeblikk etter at lisensfelling er planlagt i detalj fra lisensfellingslaget. I naboreviret Setten er det genetisk viktig ulv. I vedtak om ulv fra regjeringen 22.12.2021 (id2893478) heter det: - *Departementet ønsker å merke ulvene i Settenreviret med sender slik at vi har bedre oversikt over hvor disse er neste vinter.* Rovviltnemndene i region 4 og 5 vedtok også i møte i møtet 18.09.23 GPS-merking av Settenreviret; *5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer. Ut fra dagens kunnskap anser roviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer. Dersom ny kunnskap om slike individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles. Nemndene vedtar også at Setten-reviret, med genetisk verdifulle individer (F0 og F1), GPS-merkes kommende vinter 2023/2024.* Dette må forstås slik at det skal bli enklere å ta ut naborevir til de genetisk viktige ulvene i Settenreviret. NJFF Hedmark krever at GPS-merking av Setten-ulvene blir utført etter vedtak både hos regjeringen og roviltnemndene. Slik at uttak av Mangen reviret blir mulig i 2026.
- Vi krever at byrdefordelingsprinsippet følges, og legges til grunn for uttak. Dette tilsier også prioritering av lisensfelling i Risberget/Ulvåa eller Kynna. I begge disse områdene har det vært ulv gjennom lang tid. I Kynnareviret er det også et viktig vinterbeiteområde for elg.
- Med bakgrunn i lisensfelling de siste vintrer krever vi et område-uttak, der alle ulvene i et definert område felles. En genetisk analyse av enkeltindivider/ flokk er ikke et egnet forvaltningsvektøy i en fellingssituasjon. I dagens situasjon der bestandsmål er godt oppfylt bør ikke dette være nødvendig.
- NJFF Hedmark ønsker ikke en forkortning av fellingsperioden, som det antydes i sekretariatets forslag. Jakttid i ulvesonen er kort som den er. Vi ber også om at vedtak, ankebehandling og endelig fastsettelse av lisensfellingsskvote og område gjøres så tidlig at dette er klart i god tid før lisensfellingsstart 1. januar.
- Primært ønsker vi en jakttid utenfor ulvesonen fra elgjaktstart 25. september.

- Vi ønsker en åpning for å bruke «løs på drevet halsende hund» som har vist seg effektivt under skadefelling. Dette er spesielt viktig i snøfattige områder.
- På bakgrunn av økt innvandring i områdene utenfor ulvesonen (i 2024 spesielt i områdene vest i Innlandet) krever vi at kvoten for lisensfelling utenfor forvaltningssonen for ulv settes til 16 dyr. For Staten er det mer kostnadseffektivt å ta ut ulvene i området på lisensfelling enn på skadefelling.

Bestand

Bestanden av ulv i henhold til rapporten «Bestandsovervåkning av ulv vinteren 2023-2024» viser 6,5 familiegrupper. I tillegg viser rapporten et antall på 2,5 revirmarkerende par.

Jakt og ulv

Jaktutøvelsen i store deler av Hedmark er sterkt preget av situasjonen med et overopplylt bestandsmål av ulv. Dette er særlig gjeldende innenfor ulvesona. Fra våre lokalforeninger som jakter i områder med ulv får vi tilbakemeldinger om at de ser på ulv som svært ødeleggende for egen jaktutøvelse og opplevelse. Styret i NJFF Hedmark ønsker derfor lisensjakt på ulv slik at ulvbestanden neste år **ikke overskrider** Stortingets bestandsmål. Ingen av våre foreninger ønsker etablerte ulverevir i sine områder.

Å ha ulv i jaktområdene oppfattes av våre lokalforeninger som ødeleggende for bestandene av hjortevilt. Mange har fått vesentlige reduksjoner av sine kvoter på uttak av disse viltartene. Et ulvepar eller flokk tar 100-140 elger hvert år (dokumentert gjennom forskning). Jegerne mister sin mulighet til jakt, sekundært har dette også en negativ innvirkning på foreningene og grunneieres salg av jaktkort. Menon Economics (2018) har vist en halvering av jaktkortinntektene i områder med ulv. En økende bjørnebestand i områdene øst for Glomma gjør det ikke enklere.

Lisensfelling - områdeuttak

Med bakgrunn i erfaringene til fellingslagene under lisensfellingsforsøkene de siste vintre viser det seg som en svært krevende arbeidsoppgave å forvalte etter genetikk. En genetisk analyse av enkeltindivider/ flokk er ikke et egnet forvaltningsvektøy i en fellingsssituasjon. Vi mener et uttak av alle ulver som befinner seg i et definert område som Rowiltnemnd/ Statsforvalter bestemmer vil være den beste praktiske tillemping av et fellingsvedtak. I mange av revirene ble det gående igjen ulv etter lisensfelling var avsluttet. For folk som bor og jakter i området spiller det liten rolle om det går igjen en eller flere ulver i området. Det viktige er at området er tømt i en periode. Dette er også i tråd med byrdefordelingsprinsippet som lå til grunn i de innledende runder om en ulvesone.

Ulv og jakthund

En annen faktor lokalforeningene i våre områder påpeker er usikkerheten rundt jakt med løs hund. Siden 2000 er det dokumentert at ulv har drept eller skadet 73 hunder i Innlandet (Rovbase, 2024). En tradisjonsrik jakt med stillende hund på hjortevilt, og løs på drevet halsende hund på småvilt reduseres raskt i takt med ulvbestandens utbredelse. Jegerne tør i liten grad slippe hundene i områder med ulv.

Fellingsperiode

Sekretariatet foreslår en mulig innskrenking av lisensfellingsperioden innenfor ulvesona. Slik vi ser det er denne kort nok som den er. Snø- og sporingsforhold vil være avgjørende for å kunne lykkes med lisensfellingsutførelsen. Ved en eventuell redusering av fellingsperioden vil dette kunne gå ut over muligheten for å felle og effektiviteten av sporing og fellingsforsøk.

Psykososiale forhold

Fra våre foreninger i Hedmark blir det også vist til de psykososiale forhold med å ha ulv i nærområdet. Mange uttrykker frykt for å gå turer i skogen, plukke bær og sopp. Andre har frykt for å trene hund, og bruke utmarka i områder det er ulv.

Grenserevir

NJFF Hedmark krever uttak av grenserevir, og ber norske myndigheter om å ha god dialog med svenske myndigheter om fellingsutøvelse og samarbeid på tvers av grensa.

Bruk av løs på drevet halsende hund til lisensfelling

Løs på drevet halsende hund som er trent på sporing av ulv har vært et effektivt verktøy der det har vært gitt dispensasjon til det under skadefelling. Dette er et verktøy som også kunne vært gjort nytte av under lisensfelling. Det finnes dessverre få gode hunder til dette formålet. Ikke minst er lisensfelling en av få muligheter til å få trent slike hunder for at de skal bli gode til dette formålet.

Elverum 21.08.24

Nils O Øverby
Styreleder